

SNEDRONNINGEN

En poetisk og musikalsk familieforestilling
efter H. C. Andersens smukke eventyr

SKOLEMATERIALE

Odense
Teater

Indhold

Kære underviser	3
SNEDRONNINGEN - medvirkende	4
Handlingen kort	5
En dram af SNEDRONNINGEN	6
SNEDRONNINGEN ind til benet	7
H.C. Andersen	9
Eventyr	12
Idéer til arbejdsopgaver	13
Inspiration	24
Temaer i SNEDRONNINGEN	25
Uddrag af andre versioner af SNEDRONNINGEN	22
Prøv at spille skuespil - uddrag af manuskriptet	25
Praktisk guide til Odense Teater	32

Kære underviser

I dette materiale kan du finde inspiration til at arbejde med eventyret SNEDRONNINGEN. Læs baggrundsmateriale om H.C. Andersen og Sne-dronningen, læs om instruktørens tanker bag forestillingen, samt om in-spirationen til scenografien.

Materialet indeholder desuden idéer til arbejdsopgaver i forbindelse med læsningen af eventyret og til teaterbesøget. Samt et afsnit om eventyret som genre.

For de lidt større elever er der mulighed for at sammenligne forskellige versioner af SNEDRONNINGEN. Og måske kan I spille lidt af forestillingen selv.

God fornøjelse til dig og dine elever!

HVAD KOSTER DET?

Odense Teaters særlige pris for skoler er 80 kr. pr. elev og gratis adgang for underviseren.

Udover en egenbetaling på 15 kr. pr. elev kan du søge Odense Teater om dækning af 50 % af skolens transport-udgifter. Send en mail til presse3@odenseteater.dk

Dramatisering

Niels Brunse efter H.C. Andersens eventyr

Iscenesættelse

Gitte Aagaard

Scenografi og kostumer

Niels Secher

Musik

Jan Møller

Redaktion på skolematerialet

Line Hede Simonsen /

presse3@odenseteater.dk /

63 13 92 53

Lillian Riemer (Skolekontakten)

Peter Krogh-Sørensen (Skolekontakten)

Spilleperiode

5. - 26. oktober

Forpremiere 4. og 5. september

Spiller kl. 19.00

Skoleforestillinger

28. oktober - 15. november

(mandag - fredag)

kl. 10.00

Forestillingen er egnet fra 6 år.

SKOLEKONTAKT

Odense Teaters Skolekontakt består af lærerrepræsentanter for forskellige områder indenfor skoler og gymnasiale uddannelser. Skolekontakten vejleder Odense Teater i arbejdet med skoler, uddannelsesinstitutioner og unge i teatret.

Snedronningen

Medvirkende

Narren (Fortæller)
Mikkel Bay Mortensen

Gerda
Stina Mølgaard

Kay/Krage/Prins/Rensdyr
Benjamin Katzmann Hasselflug

Røverkælling/Lappekone
Betty Glosted

Bedstemor/Blomsterkone/Krage/Røver
Ulla Ankerstjerne

Snedronning/Prinsesse/Røverpige
Natalí Vallespir Sand

Resumé

Fortælleren fortæller historien om djævelens spejl hvor alt det gode og smukke blev småt og grimt, og hvor alt det grimme og hæslige blev endnu grimmere. Spejlet kunne også grine og da djævelen ville op til englene for at gøre nar ad dem med sit spejl grinede spejlet så meget, at det faldt ned på jorden og gik i tusind millioner af bittesmå stykker. Nu fløj de små stykker rundt i verden og hvis folk fik en splint i hjertet blev deres hjerte koldt som is, og hvis de fik en splint i øjet kunne de kun se det grimme ved alting.

Det er sommer. Børnene Kay og Gerda er de bedste venner. Kay fortæller Gerda at hans yndlingsblomst er rosen. Kay får en splint i øjet og én i hjertet. Pludselig synes han, at rosen som Gerda giver ham er helt grim og forkert og tramper på den.

Kay og Gerda leger stadig sammen da det bliver vinter. Kay kan godt lide isblomsterne på ruden, bedre end rigtige blomster. Gerda synes altid han skal tale om hvor klog han er. Kay bliver sur og går ud og leger alene. Han møder Snedronningen, som tager ham med til sit sneslot. I hendes rige, fortæller hun, bliver tanken skarp og forstanden stærk.

Gerda savner sin ven Kay noget så forfærdeligt. Hun tror ikke på at han er druknet. Hun drager afsted for at finde ham. På sin vej ned ad floden møder hun blomsterkonen. Blomsterkonen kan trylle men hun er ikke ond. Da Gerda fortæller hende om Kay og om hans yndlingsblomst rosen tryller blomsterkonen alle sine roser væk. Hun vil gerne beholde Gerda hos sig. Gerda bliver hos blomsterkonen i mange måneder. Men pludselig får Gerda øje på en rose, som blomsterkonen har glemt at hun har i sin hat. Nu kommer Gerda i tanke om hvor hun var på vej hen og rejser videre.

Gerda møder et kragepar. De bor på prinsessens slot. Måske er prinsessens nye udkårne Kay? Kragerne hjælper Gerda med at komme ind på slottet. Da hun ser prinsen er det slet ikke Kay. Prinsen og prinsessen beslutter sig for at hjælpe Gerda. De giver hende fint tøj og en guldkaret, som hun kan fortsætte rejsen i.

Pludselig bliver Gerdas karet angrebet af en flok røvere. Røverkæl-

Handlingen kort

Kay og Gerda er bedste venner. Men deres venskab bliver sat på en hård prøve, da Djævelens spejl går i tusind bittesmå stykker. Stykkerne flyver rundt i hele verden. Én af splinterne rammer Kay i hjertet, og en anden rammer ham i øjet. Nu bliver han draget mod den smukke, men iskolde Snedronning og hendes slot. I Snedronningens rige bliver forstanden stærk og tanken skarpsindig, men hjertet koldt som is.

Da Kay forsvinder, beslutter Gerda sig for at drage ud i verden for at finde ham. Rejsen fører hende gennem blomsterkonens skønne have, prinsen og prinsessens overdådige slot og røverkællingens barske rige. Hvordan får Gerda mon Kay ud af trolddommens kløer? Tag med på eventyr og se, hvad en rigtig ven er gjort af.

lingen vil spise hende, men røverpigen kommer og redder hende. De to stikker af fra røverkællingen og røverpigen viser Gerda sit rensdyr. Skovduerne fortæller at de har set Kay i Snedronningens vogn og røverpigen beslutter, at lade Gerda og rensdyret gå så de kan komme til Lapland, hvor Snedronningens rige er.

Nu møder de Lappekonen. Lappekonen siger, at Gerda må fortsætte rejsen selv og at hun må redde Kay fra splinternes virkning. Gerda strider sig gennem sne og kulde og kommer frem til det hvide dronningeslot.

Kay er hos Snedronningen og leger med forstandens isspil. Snedronningen fortæller, at hvis Kay kan lave ordet "evigheden" får han sin frihed og et par nye skøjter. Snedronningen rejser væk og Gerda finder Kay. Kay er stiv og mekanisk og svarer ikke på Gerdas kram. Gerda græder og kysser ham og synger sin bedstemors sang for ham. Nu vågner Kay af forbandelsen. Brikkerne til "evigheden" er faldet på plads og Kay kan rejse hjem. Kay har lært en masse, men det har haft sin pris.

Da de kommer hjem til bedstemoren er alt som det plejer, men de kan mærke, at de er blevet voksne.

**Der sad de så. Voksne
og dog børn. Børn i
hjertet.**

En dram af SNEDRONNINGEN

Dramatikerens overvejelser

Af Niels Brunse

”Snedronningen” er et meget rigt eventyr, det indeholder et stort stof, og det er bygget op som en lang rejse – både Gerdas rejse mod det mystiske sted langt oppe mod nord, hvor Snedronningens slot ligger, og Kays og Gerdas rejse fra barndommen til voksenlivet med alt hvad det indebærer af konflikter mellem følelse og forstand.

Da jeg sagde ja til at dramatisere eventyret, var det både med stor glæde og med nogen betænkning, for hvordan omplanter man en sådan mesterfortælling til et helt andet medium? Jeg følte at jeg måtte være så tro mod H.C. Andersen, som jeg overhovedet kunne være, og dog bevidst om, hvad der fungerer og ikke fungerer på en scene. Jeg besluttede at der skulle være en fortæller til at bringe historien i vej, en person der stod lidt uden for selve handlingen. Andersens eventyr er jo meget mundtlige, nok er de skrevet med hans pen, men de er også fortalt med hans stemme. Et sted i hans dagbøger står der: ”Skrevet hele dagen. Ondt i tungen” – det kan selvfølgelig være en tilfældighed, men det kan også læses som om han sad og formede ordene i munden, mens han skrev dem, og det er den fortællerstemme, figuren i min dramatisering er et forsøg på at komme i møde.

Og så skulle der forenkles. Den lange og komplicerede historie måtte bringes ned til et format, der kunne rummes i de begrænsninger af tid og sted, som en teaterforestilling medfører. Det er sådan set let nok at skære væk, kunsten er at vælge de ting der skal blive tilbage. Jeg valgte ud fra to kriterier: dels skal de ting, som hele plottet hænger på, selvfølgelig være med – og dels tillod jeg mig at bevare nogle af de detaljer, der gjorde indtryk på mig da jeg selv hørte eventyret som barn. For eksempel har jeg altid elsket detaljen med den malede rose på den gamle trolddomskyndige kones hat, den der får Gerda til at huske det hele igen, selv om det netop er fordi den gamle har glemt at den er der.

Når man er voksen og beskæftiger sig med Andersen, skal man nok også være lidt ”barn i hjertet”, som han selv siger om Kay og Gerda til allersidst. Så kommer den fulde forståelse, der hverken er forstandens isspil eller hjertets enfold.

Denne teaterversion af SNEDRONNINGEN er skrevet af Niels Brunse.

Prøv at læse uddraget af teaterstykket og de to andre versioner af H.C. Andersens SNEDRONNINGEN på side 22 - 25.

Prøv at sammenligne de forskellige versioner.

Hvad er forskelligt?

Er der nogle vigtige ting der går tabt i teaterversionen?

Hvad vinder man ved at spille historien som teater?

Peg på forskellene.

Sammenlign dine tanker med hvad du tænker når du har set forestillingen.

hvordan omplanter man en sådan mesterfortælling til et helt andet medium?

SNEDRONNINGEN ind til benet

Interview med instruktør Gitte Aagaard

Det er instruktør Gitte Aagaard, der instruerer SNEDRONNINGEN for Odense Teater.

Hvordan vil du beskrive forestillingen?

“Niels Brunse, som har bearbejdet eventyret til teater, har egentlig været meget tro mod H.C. Andersens eventyr. Han bruger også mange sproglige vendinger fra H.C. Andersen. Det er meget karakteristisk for Niels Brunse at skabe et helt enkelt og stringent univers, der skærer historien ind til benet. Historien er blevet forenklet og med øje for at den skal egne sig for børn og forældre. Det er lavet som en dramatisering til scenen, men fuldstændig i eventyrets ånd. Noget af det Niels Brunse har gjort er, at Gerda er blevet hovedperson i højere grad end hun er i det oprindelige eventyr.

Instruktør Gitte Aagaard

Der er en del sang og musik i forestillingen

”Ja, vi har lavet det til en sang og musikforestilling. Niels Brunse har skrevet nogle sangtekster der også er med til at fortælle historien. Jan Møller har gennemkomponeret forestillingen på den måde, at han både har komponeret sange, men han har også skabt et helt lyd-univers, som er med til at skabe steder, stemninger og rum. På den måde er musikken faktisk en del af scenografien.”

Hvad handler SNEDRONNINGEN egentlig om?

“Konkret handler historien om Gerda og Kay og om deres venskab og om, hvordan det bliver udfordret af Snedronningen. Men på et dybere plan handler SNEDRONNINGEN, som mange andre eventyr, om børns rejse ind i voksenlivet, om seksualitet og om at forblive tro mod sin indre kerne. Helt konkret følger vi pigen Gerdas rejse gennem en masse verdener for at finde sin ven Kay, der er blevet tryllebundet af den onde Snedronning.”

Det er et alvorlig og måske lidt kompliceret eventyr, hvordan arbejder I med det i forhold til at spille for børn?

Teaterversionen er skruet sammen så mindre børn sagtens kan følge med.

“Teaterversionen er skruet sammen så mindre børn sagtens kan følge med. Der er en fortæller i forestillingen, der løbende samler op på historien og sætter de forskellige hændelser ind i en sammenhæng. Men det er stadig H.C. Andersens eventyr med alle de lag det nu indeholder, så der er noget at hente i forestillingen både for børn og voksne.”

“Vi er godt hjulpet af Niels Brunses gendigtning. Udover fortælleren er der også sange og musik som er med til at drive handlingen videre og fortælle hvad der sker. Jeg synes egentlig heller ikke man skal undgå at tale med børn om alvorlige emner som død, kærlighed og venskaber for eksempel.”

Kan du uddybe det lidt?

”Børn er meget optaget af de store livsemner og kan måske nogle gange have svært ved at finde ud af, hvordan de skal forholde sig til dem. I SNEDRONNINGEN tager H.C. Andersen nogle store emner op og folder dem ud i et eventyr, der bringer os rundt i en masse følelser. Historien bliver også et billede på nogle af de store beslutninger, som alle mennesker må tage i løbet af et liv: vælger man det gode eller det onde, kærligheden eller karrieren alle sådan nogle ting. Alle mennesker kommer til at vælge mellem nogle meget modstridende følelser - som for eksempel det forstanden fortæller dem og det hjertet siger dem. Måske kan det at læse og opleve eventyr nogle gange være med til at give børn nogle redskaber til at tackle store følelser. Eller i hvert fald give dem fortællinger, der viser at alt indgår i en større sammenhæng og at man kommer ud på den anden side, måske ikke som en prins, der har vundet prinsessen og det halve kongerige, men som mere voksen og moden. Man overlever kriser og hårde tider.”

Det er også en historie om børn der bliver voksne?

”Vi har leget med at lade Kay og Gerda være lidt ældre end man normalt tænker dem. De er sådan nogle præpubertetsbørn, som bliver voksne i løbet af eventyret. Snedronningen kan blandt andet ses som den voksne, modne kvinde der lokker Kay med sin seksualitet, mens

Gerda ikke rigtig har styr nok på sin endnu til at kunne gøre det”

Scenografi og kostumer

Her kan du se modellen til scenografien til SNEDRONNINGEN

Det er scenograf Niels Secher der har skabt scenografien til SNEDRONNINGEN. Instruktør Gitte Aagaard fortæller:

”Scenografien er inspireret af historiefortællingens rødder: historiefortællerne og kirkespillene. De to ting er på en måde kombineret i scenografien. Rummet er formet som et kirkeskib og har søjler og korsform, der altsammen giver fornemmelsen af et kirkerum. Noget af idéen med scenografien er også, at den kan forvandle sig til mange forskellige steder og rum uden, at der skal slæbes en masse rekvisitter ind og ud. Der er flere rum, man kan fokusere på med lys og skuespil og det gør scenografien meget eventyrlig og fleksibel. Historien flyder bedre afsted på den måde. Musikken og lyduniverset spiller også en stor rolle i skabelsen af rum og stemninger.”

På de kommende sider er der kostumetegninger til Kays, Gerdas og Snedronningens kostumer. Kostumetegningerne danner grundlaget for, hvordan kostumerne bliver syet.

Detalje fra scenografimodellen

Prøv at designe din egen scenografimodel. Hvordan synes du scenografien til SNEDRONNINGEN kunne se ud?

Du kan også prøve at tegne en enkelt scene, en situation eller et sted fra eventyret.

Prøv at lægge mærke til lyduniverset, hvilke lyde kan du huske fra forestillingen?

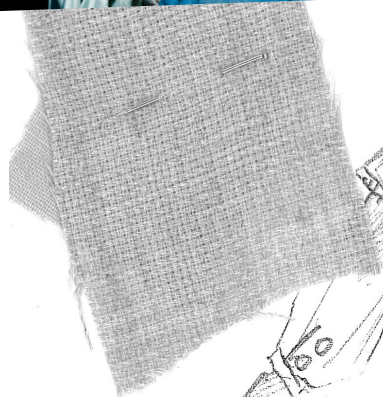
Måske kan du tegne Snedronningens slot?

På de næste sider kan du se scenografens kostumetegninger.

Prøv at tegne dine egne versioner af Kay, Gerda og Snedronningen.

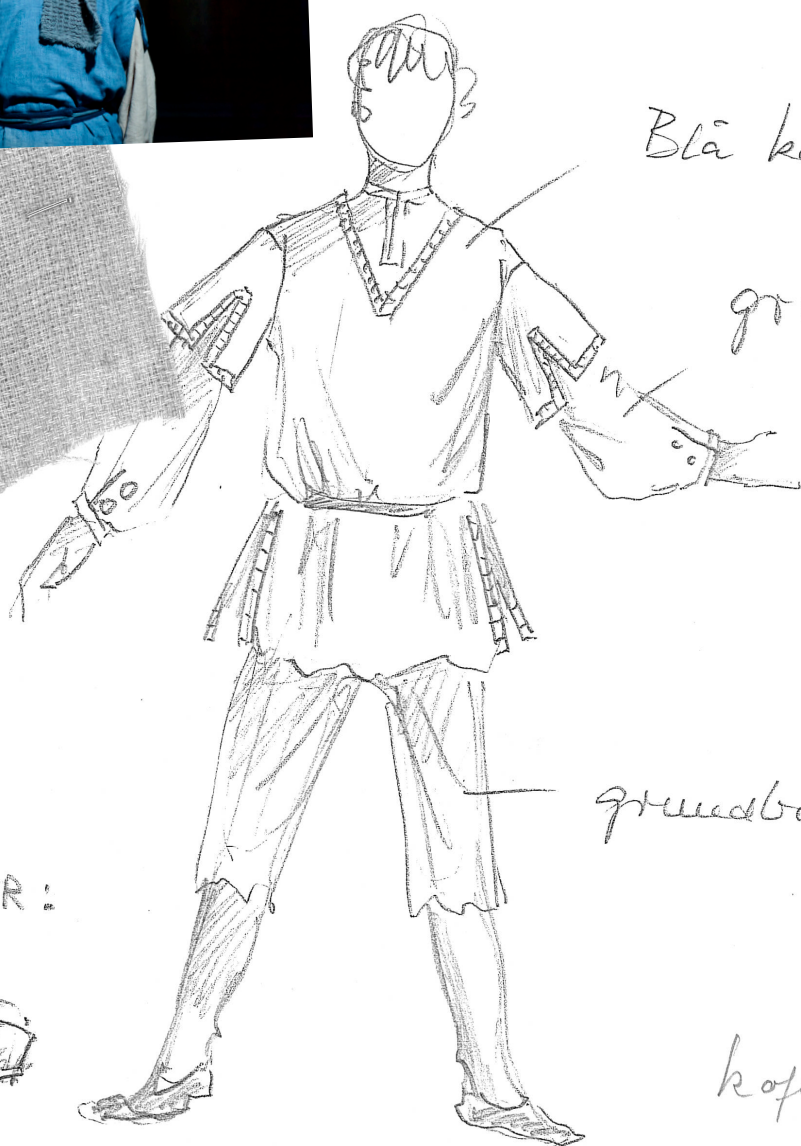

Kai.

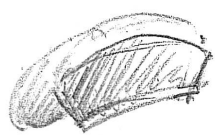
Blå kofte

grundskjorte

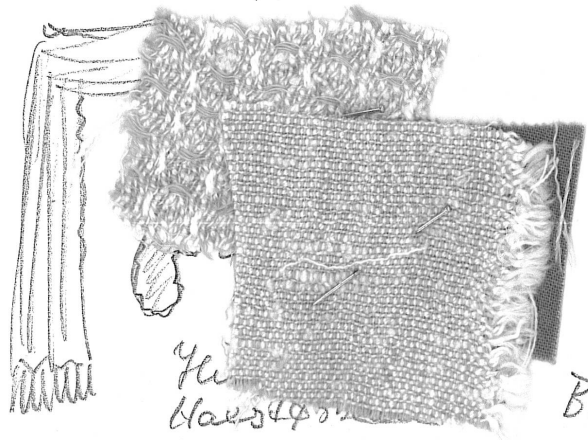

grundbukse

VINTER:

kofte: 2 1/2

"Snedronningen"

Flu
Hæstø
Vand
Blå

Gerda

Hvid lue

Belægning
ca 3 cm

grundstykke

lange
fabrics
længde

Rød kjole

grundbælte

lue : 1
kjole : 4

5

Snedronning

Rhinsteen
på had og
hals, ær-
mer og
manchetter

Sløjf

Hvid silke
overdel +
pauel

Hvid
pels

had = $1\frac{1}{2}$

hjoer $6\frac{1}{2}$

8

Isfarvel
Satin

ærmes

hals

hænder

hænder

pauelføer

Hvide læder
i pauel

H.C. Andersen og Snedronningen

SNEDRONNINGEN udkom i 1844 sammen med eventyret *Grantræet*. *Snedronningen* og er H.C. Andersens længste eventyr. En oplevelse i barndommen har måske inspireret digteren til at skrive eventyret om *Snedronningen*. I sit selvbiografiske værk "Mit Livs Eventyr" skriver han i forbindelse med omtalen af farens død: Her kan du læse lidt om hvad H.C. Andersen har skrevet om eventyret SNEDRONNINGEN.

Fra "Mit livs eventyr" Inspiration til "Snedronningen"

"Hans lig blev liggende i sengen, jeg lå med min moder udenfor, og hele natten peb en fårekilling. "Han er død!" sagde min moder til den: "Du behøver ikke at synge efter ham, Isjomfruen har taget ham!" og jeg forstod hvad hun mente; jeg huskede fra vinteren forud, at da vore vinduer stod tilfrosne, havde min fader vist os, at der var frosset på ruden, ligesom en jomfru, der strakte begge sine arme ud. "Hun vil nok have mig!" sagde han i spøg; nu, da han lå død i sengen, kom det min moder i sindet, og hvad han udtalte, beskæftigede min tanke."

Den omtalte isjomfru er blevet til Snedronningen i eventyret.

Barndomshjemmet, hvor H. C. Andersen boede med sine forældre fra 1807 - 1819

H.C. Andersen

H.C. Andersen levede fra 1805 til 1875. Han har skrevet eventyr, rejseskildringer og erindringsværker.

Andersens eventyr flytter synsvinklen fra de vedtagne, men også indskrænkede, normer for hvordan mennesker opfatter verden til en position hinsides selvtillidstrækkeligheden. Mange af H. C. Andersens eventyr og historier overskrider det tidsbundne og det personlige. For i dem har han skabt skikkelser og skæbner, som taler til læsere på tværs af aldersforskelle, på tværs af vidt forskellige sprog og kulturer - og af den tidskløft på mere end 125 år, der er gået siden han satte punktum for sit sidste eventyr.

Kilde: Forfatterweb af lektor Klaus P. Mortensen

Digtet "Snee-Dronningen" af H. C. Andersen 1830

Høit ligger paa Marken den hvide Snee,
Dog kan man Lyset i Hytten see;
Der venter Pigen ved Lampens Skjær
Paa sin Hjertenskjær.
I Møllen er stille, see Hjulet staar.
Snart glatter Svenden sit gule Haar,
Saa hopper han lystigt, hei enn, to, tre,
Over is og Snee.
Han synger omkap med den skarpe Vind,
Den rødmer saa smukt hans sunde Kind.
Snee-Dronningen rider på sorten Sky
Over Mark og By.
"Du er mig saa smuk ved Snee-Lysets Skjær,
Jeg kaarer Dig til min Hjertenskjær,
Kom, følg mig høit på min svømmende Ø,
Over Bjerg og Sø!"
Snee-Flokkene falde saa tykt, saa tæt.
"Jeg fanger Dig vist i mit Blomster-Net!
Hvor Snee-Dyngen reiser sig høit på Eng,
Staar vor brudeseng!"
Ei mer kann man Lyset i Hytten see;
I Ringdands hvirvler den hvide Snee,
Et Stjernes kud spiller bag Skyen smukt, -
Nu er alt slukt.
Klart skinner Solen paa Mark og Eng;
Han sover saa sødt i sin Brude-Seng.
Den Pigelil ængstes, til Møllen hun gaar, -
Men Drivhjulet staaer.

**Du behøver ikke at
synges efter ham, Is-
jomfruen har taget
ham!**

Eventyr

"Der var engang ..." Sådan starter et eventyr som regel. Og de slutter med: "De levede lykkeligt til deres dages ende." Tallene 3, 6 og 9 bruges meget tit. Personerne er enten kun onde eller gode mennesker, og eventyrene handler ofte om hekse, trolde, drager, prinsesser og konger.

H.C. Andersen har skrevet mere end 200 eventyr og lavet mange tegninger og papirklip. H.C. Andersens eventyr kaldes kunsteventyr. Kunsteventyr er eventyr, som er skrevet af en forfatter. Vi kender forfatteren, og vi ved, hvornår eventyret er skrevet. Nogle af Andersens kendte eventyr er for eksempel *Svinedrengen*, *Nattergalen* og *Klods Hans*.

H.C. Andersen har nogle gange brugt et gammelt folkeeventyr og skrevet det om til et kunsteventyr. Folkeeventyrene blev fortalt af folk, som rejste rundt og fortalte historier. Det er en verden fuld af hekse, trolde, drager, prinsesser og konger.

Folkeeventyrene udviklede sig og forandrede sig, efterhånden som de blev fortalt og genfortalt. Ingen ved, hvornår eventyrene blev fortalt første gang, og ingen kender forfatterne.

Fra begyndelsen af 1800-tallet blev eventyrene skrevet ned. I folkeeventyrene var der nogle fortælleregler, som alle fulgte – måske fordi fortællerne hverken kunne læse eller skrive. Reglerne gjorde det lettere at huske historierne. Her er nogle af disse regler:

Eventyret begynder med "Der var engang ...", og det slutter lykkeligt. Der er bestemte ord og vendinger, fx "De levede lykkeligt til deres dages ende." Tallene 3, 6 og 9 bruges ofte. Personerne er flade. Det vil sige, at de ikke er særlig godt beskrevet. Ofte er personerne enten kun onde eller gode.

Kunsteventyret begynder ikke altid med: "Der var engang ...", og det slutter ikke altid lykkeligt. Personerne er bedre beskrevet end i folkeeventyret. I kunsteventyret kan alt ske, for eksempel at dyr og ting kan tale.

Kilde: www.emu.dk

**H.C. Andersen
har skrevet mere
end 200 eventyr
og lavet mange
tegninger
og papirklip.**

Idéer til arbejdsopgaver

Da H. C. Andersens eventyr om Snedronningen kan være svært at selvlæse for mindre børn, er her taget udgangspunkt i en arbejdsproces på ca. 7 x 2 lektioner, hvor man hver gang arbejder med én af de syv historier, der indgår i eventyret. Historien kan så forud for hvert arbejdsmodul læses højt eller endnu bedre fortælles for klassen. Der findes på skolebiblioteker, biblioteker og på nettet forkortede udgaver af eventyret.

Ideer til opgaver til de enkelte moduler er beskrevet således, at man selv vælger sværhedsgrad alt efter, hvilken årgang der arbejdes med. Opgaverne er tænkt til 1. – 4. klasse.

Til de større klasser findes udmærkede opgaver hos Gyldendal på www.hcandersen.gyldendal.dk

FØRSTE HISTORIE

Der handler om spejlet og stumperne

Hvad bruger man et spejl til?

Hvad var det specielle ved spejlet i dette eventyr?

Hvad så de mennesker, der havde fået en spejlsplint i øjet?

Hvad skete der med de mennesker, der fik en spejlstump i hjertet?

Hvad skete der, når man kiggede ind gennem ruder, hvor vinduerne var lavet af glas fra spejlet?

Hvad så de mennesker, der havde fået spejlets glas i deres briller?

Kig ind gennem en rude eller ud af et par briller der har fået glas fra spejlet.

- Hvad ser du/I?
- Hvilket hus kigger du/I ind i?
- Hvad ser du/I gennem brillerne?
- Tegn/fortæl/beskriv/illustrer
- Hæng vinduerne/brillerne op i klassen.

Vælges illustration, kan der tegnes i den vedlagte rude, og ruderne kan på en opslagstavle samles til én eller flere større ruder. Er arbejdet skriftligt, kan teksten kopieres/scannes/limes ind i ruden. Samme procedure kan bruges ved brillerne.

ANDEN HISTORIE

En lille dreng og en lille pige

Hvem møder Kay for første gang i dette kapitel?

Hvad får Kay i øjet og i hjertet?

Hvad sker der, når man får noget af troldspejlet i øjet eller i hjertet?

Hvad sker der videre med Kay i dette kapitel?

- Forestil dig, at du har fået en splint af troldspejlet i dit øje.
- Kig dig i spejlet og lav et forvrænget selvportræt.
- Eller: Lav et forvrænget portræt af Kay.

Brug eventuelt dette spejl

- Lav en personkarakteristik af Snedronningen.

Personkarakteristikken kan laves som et skab med to låger, der kan lukkes op:

- Lav skabet på A4 eller A3 karton
- Mal skabet udvendigt – mal i kolde farver!
- Hvilke farver er kolde?
- Hvordan skal skabet dekoreres, så man ikke er i tvivl om, at det er isdronningens skab?

Skabet bliver ekstra flot, hvis det males med acrylfarver.

- Når skabet åbnes, tegnes snedronningen i den midterste del – tænk på, hvad du ved om hendes påklædning.
- I den venstre skabslåge skrives det, du kan SE – snedronningens udseende.
- I den højre skabslåge skrives ord, der beskriver snedronningens væremåde.

Ide lånt fra Ole Lund Kirkegaard – og alle de andre rødder skrevet af Trine May, Gyldendal.

TREDJE HISTORIE

Blomsterhaven hos konen, som kunne troldom

Hvad troede Gerda om Kay?

Hvad vil Gerda forære floden?

Hvad sker der, da Gerda kommer ned til floden?

Hvem møder Gerda i kirsebærhaven?

Hvilken blomst mangler Gerda?

Hvad har den gamle kone gjort med roserne? Hvorfor?

Hvor mange forskellige blomster bliver nævnt? – kender I dem?

- Arbejd i grupper, hvor hver gruppe laver en tegneseriestribe, der passer til 3. historie. Hvad er vigtigt at få med, så få billeder viser hele historien. Læreren bestemmer max. billedantal

- Kun billeder – fortæl/fremlæg bagefter
- Billeder + tekst – byt og læs hinandens tegneserier eller kopier tegneserierne og saml dem til et hæfte

Eller:

- Hver elev laver én tegning, der passer til 3. historie. Når alle tegninger er færdige, skal eleverne forsøge at stille sig i en lang række med deres tegninger, så rækkefølgen passer til historien.

Ekstraopgave:

- Tegn/mal/klip/riv en blomst fra den gamle kones have. Sæt blomsterne i en lang frise lang gulvpanelet, på væggen eller i en lang række i

FJERDE HISTORIE

Prins og prinsesse

Hvad vil det sige at være alene?

Hvilket andet eventyr minder denne historie om?

Hvorfor tror Gerda helt sikkert, det er Kay, kragerne har set?

Hvad var prinsens og prinsessens senge lavet af?

Hvordan så den koret ud, Gerda fik lov at låne af prinsen og prinsessen?

Hvad er drømme for noget?

Kan man se drømme?

Hvad tror I, et eventyrord kan være?

Hvor mange eventyrord kan I huske fra denne historie?

- Brug vedlagte uddrag fra rollehæftet til Snedronningen til drama eller læseteater eller lad eleverne selv dramatisere 4. historie.

FEMTE HISTORIE

Den lille røverpige

Hvad kan I huske fra historien / genfortæl historien om den lille røverpige:

1. Del klassen i grupper på 4.
Gruppens medlemmer giver sig selv numre 1 til 4
 2. Hver gruppe får et stykke A3 papir + en tusch – hver gruppe sin farve tusch!
 3. Nr. 1 begynder med at skrive eller tegne én ting han/hun kan huske fra eventyret, sender papir og tusch videre til nr 2 o.s.v. o.s.v. ligeså mange gange, de har noget, de kan huske fra historien.
 4. Læreren sætter en tidsgrænse på fx 10 min.
 5. Når tiden er gået, hænger hver gruppe deres ark op med god afstand – brug hele rummet og evt gangen med!
 6. Nu går grupperne rundt og læser/ser hinandens papir. Hvad har de andre med, som vi har glemt?
- Illustrér dagens historie/genfortæl skriftligt dagens historie/skriv og tegn dagens historie
 - Lav en personbeskrivelse af røverkællingen eller røverpigen
 - Hvad er nordlys? Søg på nettet.

SJETTE HISTORIE

Lappekonen og finnekonen

Hvad er specielt ved lappekonens hus?

Hvad er specielt ved finnekonens hus?

Hvordan hjælper lappekonen Gerda?

Hvordan hjælper finnekonen Gerda?

- H.C. Andersen var fantastisk til at klippe papirklip, ligesom vi i dag kender gækkebreve. Gerda møder et helt regiment snefnug – klip hver mindst et snefnug. Snefnuggene kan sættes op på en væg som hele regimentet af snefnug.
- Søg på nettet og find billeder af snefnug og billeder af H.C. Andersens papirklip

SYVENDE HISTORIE

Hvad skete der i snedronningens slot, og hvad der siden skete

Inden sidste historie fortælles/læses:

Hvad tror I, der sker i Snedronningens slot?

Tror I, Kay får glassplinten ud af hjertet og glaskornet ud af øjet?

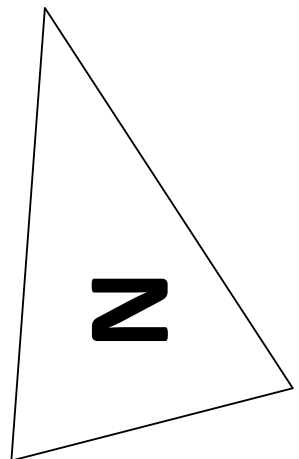
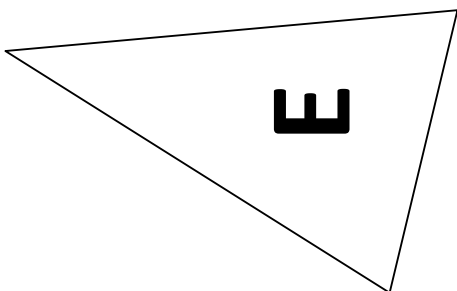
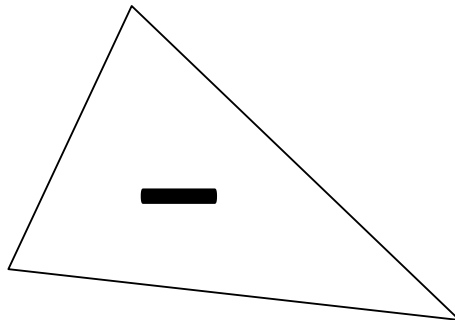
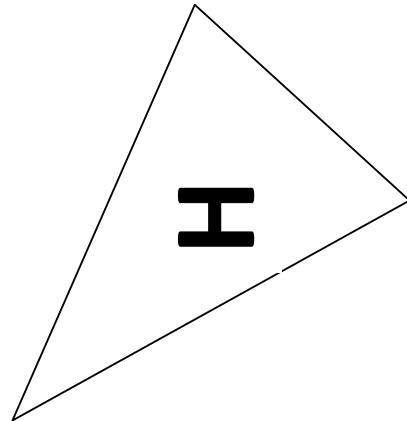
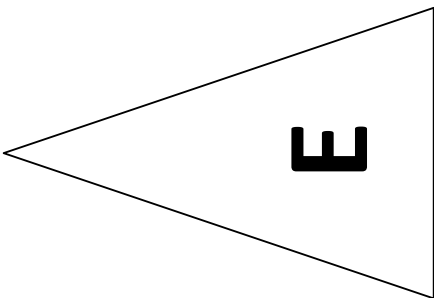
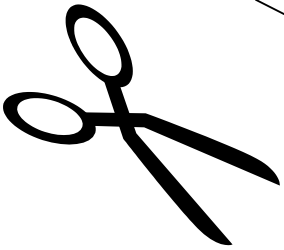
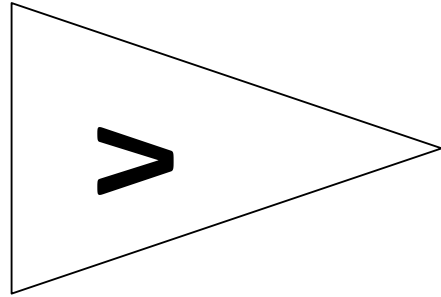
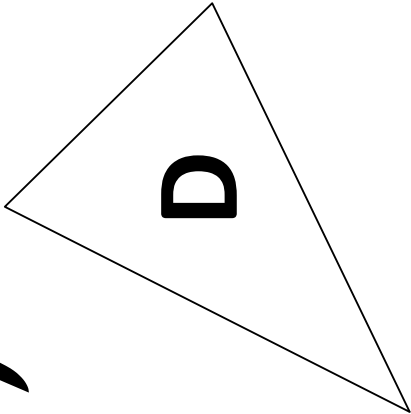
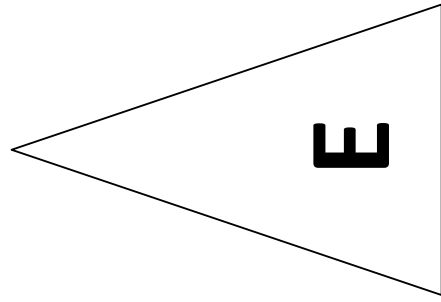
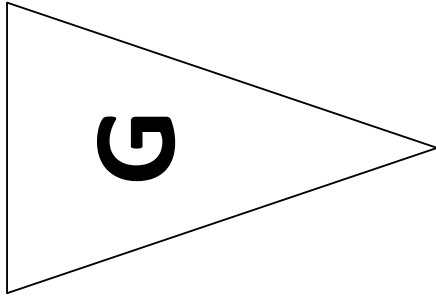
Hvordan tror I, Gerda kan hjælpe Kay?

Hvordan tror I, eventyret slutter?

Kay skal lægge et bestemt ord til snedronningen for at kunne blive fri

– prøv selv, inden I hører sidste historie i eventyret.

Se eventuelt hvordan på næste side:

Kender I de ildsprudende bjerge Ætna og Vesuv?
Hvad mener snedronningen med, at hun vil hvidte dem til?
Hvordan fik Kay glassplinten ud af hjertet og glaskornet ud af øjet?
Had sker der med Gerda og Kay i slutningen af eventyret?

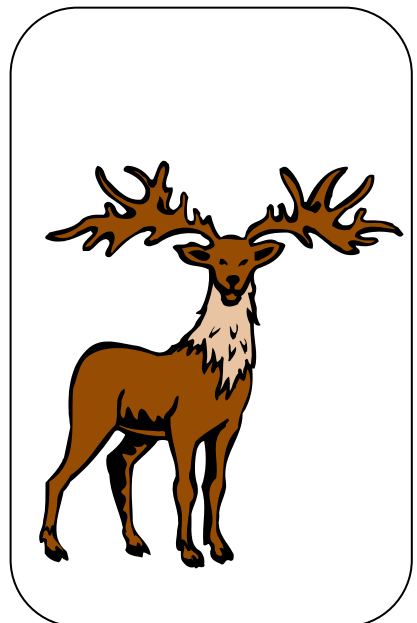
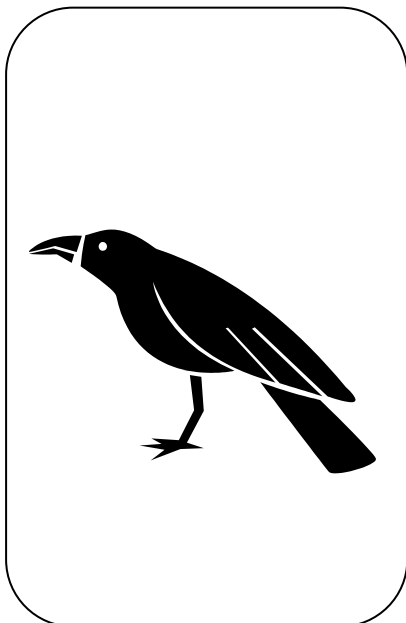
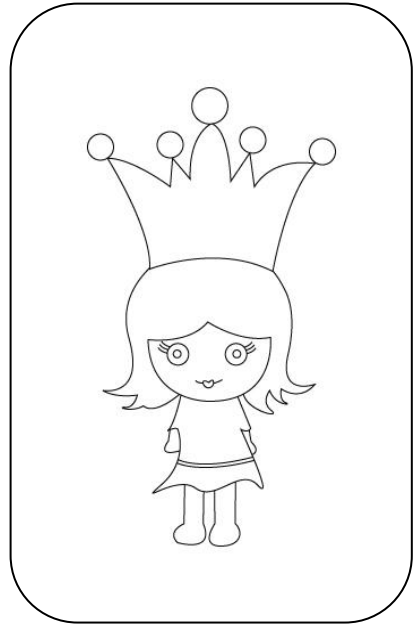
- Hele eventyret lægger desuden op til gode muligheder for at arbejde med personbeskrivelser og beskrivelser af de steder, eventyret foregår.
- Findes Mikroværkstedets programmer på skolen, vil programmet "Den talende bog" være oplagt til selv digtning af eventyr.

Spil:

Vedlagt er nogle spillekort, der kan kopieres i det antal, man har brug for. Lad evt. eleverne selv tegne flere. Lamineres og klippes. Se næste side.

Forslag til anvendelse:

- Kopier, så der er 4 af hvert kort. Spil fisk.
- Træk en person – fortæl om personen / skriv om personen / mim personen – de andre gætter
- Træk en person – gå sammen med andre 'personer' og lav jeres eget lille dramastykke.

Inspiration til arbejdet med Snedronningen

Tallet syv

SNEDRONNINGEN er H.C. Andersens længste eventyr og det er delt op i syv kapitler.

Der er syv dage i ugen. Der er syv bønner i fadervor, som spiller en vigtig rolle i "Snedronningen". Den lille, gammelkloge Kay vil bede fadervor, men han kan kun huske den store tabel. For pigen Gerda er fadervor en hjælp på hendes rejse. I 1841 kom "Ole Lukøje", der også er i syv kapitler.

Filmen SNEDRONNINGEN

H.C. Andersens eventyr fortalt som digitalt teater. Det visuelle udgangspunkt er såkaldte découpager, skabt af Dronning Margrethe II, der også lægger stemme til fortællingen om børnene Kay og Gerda. Découpagerne består af utallige udklip, der siden er computeranimeret og mixet med grafik, levende skuespillere og musik til et enestående eventyrligt univers.

<http://www.filmstriben.dk/skole/film/details.aspx?id=2529500506>

Få flere idéer

www.hcandersen-homepage.dk/?page_id=1162
(Komplet eventyrfortegnelse m.m.)

www.emu.dk/gsk/fag/dan/hca_tvaer/
(Tema om H.C.Andersen)

www.hcandersen.gyldendal.dk/elev/opgaver/snedronningen-frame.html
(Opgaver til Snedronningen)

www.dansk.gyldendal.dk/Info/Nyt.aspx (Snedronningen indlæst)

Temaer i SNEDRONNINGEN

Eventyret SNEDRONNINGEN lægger op til mange indfaldsvinkler og tolkningsmuligheder. Eksempelvis kan nævnes:

- Menneskets søgen efter kærligheden som det altafgørende i livet.
- Kampen mellem det gode og det onde.
- Modsætningen mellem det forstandskolde og det følelsesprægede menneske. (Mand/kvinde – eller mandens/kvindens forskellige udviklingsforløb samt deres afhængighed af hinanden).
- Problemer med den svære overgang fra barn til voksen. (Fra barndommens paradisis-have til voksenlivet, som kommer til udtryk i evnen til og bevidstheden om at kunne skelne mellem godt og ondt).
- Troens/barnetroens betydning for menneskets udvikling, liv og frelse. (Uden I bliver som børn kommer I ikke i Guds rige”).

Spør af andre eventyr i SNEDRONNINGEN

Blandt mange andre spor er der spor fra H. C. Andersens egne eventyr: “Den lille pige med svovl-stikkerne”, “De røde sko”, “Klods Hans”, “Det er ganske vist”, “Fyrtøjet”, “Den lille Idas blomster” og “Den lille Havfrue”.

Inspiration til arbejdet med SNEDRONNINGEN – stikord

Start med en myte: Slangen i Paradisets have.

(1. Mosebog Kap 2, Bibelen på Hverdagsdansk, Det Gamle Testamente)

På den måde blev himlen og jorden og alt liv skabt. Skaberværket var nu fuldført, og Gud hvilede på den syvende dag. Han velsignede den og indviede den til hviledag.

Hvordan Gud skaber de to første mennesker

Da Gud skabte verden, var der først ingen grønne planter eller buske på jorden, for han havde endnu ikke ladet det regne. Der var heller ingen mennesker til at dyrke jorden.

Men der vældede vand frem af jorden og vandede dens overflade.

Så formede Gud et menneske af jordens støv og blæste livsånde i dets næsebor, så det blev et levende væsen. Gud havde plantet en have i Eden mod øst, og dér anbragte han nu det menneske, som han havde skabt. Gud havde plantet alle slags smukke træer i haven, træer med en mængde frugt. Midt i haven stod livets træ og træet, der giver kendskab til både godt og ondt.

H. C. Andersens eventyr Paradisets have:

Der var en kongesøn, ingen havde så mange og så smukke bøger som han; alt hvad der var sket i denne verden kunne han læse sig til og se afbildet i prægtige billeder. Hvert folk og hvert land kunne han få besked om, men hvor Paradisets have var at finde, derom stod der ikke et ord; og den, just den var det, han tænkte mest på.

Symboler:

Fx "rosen" som det centrale symbol. – men også andre symboler. Brorsons julesalme, Den yndigste rose er funden 1730: Roserne vokse i dale, da får vi vor Jesus i tale. Hos H.C. Andersen bliver det fejlciteret og lyder: Roserne vokse i dale, da får vi barn-Jesus i tale.

Kay kan se ormene men ikke roserne. Fornægtelsen af følelserne hos Kay.

De forskellige slags "kys" i eventyret.

Gerdas tårer – Kay græder spejlkorne ud af sit øje.

Udrejse – hjemrejse.

Kvindens udvikling fra pige til kvinde. Skoene som symbol på ståsted. – Fortøjningen til båden brister som en navlestreng.

Troldkvinden som den beskyttende mor. Roserne trylles væk. Den kunstige verden. Fjernsyn og blade.

Historien om Prinsen og Prinsessen er et helt eventyr for sig selv. Hvad er temaet?

Røverpigen i skoven - symbol på det ukendte.

Leger med røverpigen – Acceptere ens mørke sider. Se hunden i øjnene (Fyrtøjet).

Lappekonen som symbol på alderdom og fattigdom.

Splinten: Jesus sagde.....Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje? Hvordan kan du sige til din broder: Broder, lad mig tage den splint ud, som er i dit øje! når du ikke ser bjælken i dit eget øje? Hykler, tag først bjælken ud af dit eget øje; så kan du se klart nok til at tage den splint ud, som er i din broders øje."

Mattæusevangeliet 7.1-5 og Lukasevangeliet 6.36-42

Spejlet symbol på det onde. Oldnordisk "Skyggja" betød både spejl og skygge.

Hvilke kvindetyper findes i SNEDRONNINGEN?

Kilde: Børnekulturhuset Fyrtøjet 1993

Prøv at spille skuespil

På de næste sider kan du læse uddrag af manuskriptet til SNEDRONNINGEN

Du kan prøve at spille uddraget sammen med dine klassekammerater.

Hvordan forestiller du dig, at forestillingen bliver?

Sammenlign dine tanker inden du ser forestillingen med dine tanker efter du har været i teatret.

Uddrag af SNEDRONNINGEN

SCENE 5

Krager med musik og koreografi

KRAGER:
Krra! Krra!

GERDA:
Hvad er I for nogen?

M. KRAGE:
En krrage.

K. KRAGE:
To krager!

M. KRAGE:
Og hvad laver du så her?

GERDA:
Jeg leder efter min bedste ven, en dreng der hedder Kay. Har I set ham?

M. KRAGE:
Måske.

K. KRAGE:
Måske, krra, krra

M. KRAGE:
Han ligner dig, ikk`?

GERDA:
Jo! Så har du set ham? Åh!

Hun omfavner og kysser den ene krage.

K. KRAGE:
Så, så – ikke alt det krrrraaaaameri!

GERDA:
Hvor er han?

K. KRAGE:

I det kongerige, du nu er kommet til,
har vi en prinsesse.

M. KRAGE:

Hun er så krrag – jeg mener klog –
undskyld, men det er ret krravende at tale dit sprog –
altså, hun er så klog,
at hun har læst alle aviser i hele verden

K. KRAGE:

Og glemt dem igen. Så klog er hun.
Og en dag fandt hun på,
at hun ville giftes

M. KRAGE:

Og alle kunne komme og fri til hende,
og den der talte bedst, ham skulle det være.
Jeg ved det fra min kæreste
hun er tam krrage ved hoffet.
Ak ja. Krra. Det ville jeg også gerne være.
Det er et hårdt liv at være fri fugl.

K. KRAGE:

Ja, men du har et tilbud om fastansættelse
som hofkrage
med alt hvad der falder af i køkkenet

M. KRAGE:

Jeg vil så nødig ringmærkes,
det ved du jo

K. KRAGE:

Uh, tænk på din alderdom

GERDA:

Men hvad skete der så mere?

M. KRAGE:

Jo, jo!
Alle de friere der kom,

de talte så godt, imens de var ude på gaden,
men så snart de kom ind af slots porten og så garden i sølv, lakajerne i guld,
de store oplyste sale og prinsessen på tronen så gik de helt i stå
og vidste slet ikke hvad de skulle sige

GERDA:

Men Kay, hvornår kom Kay?

M. KRAGE:

Den tredje dag kom der en lille person, uden hest og vogn.
Ganske frejdig, marcherende lige op til slottet.
Hans øjne skinnede, lige som dine.
Han havde kastanjebrunt hår. Men ellers fattige klær.

GERDA:

Det var Kay!

Åh, så har jeg fundet ham.

K. KRAGE:

Han var slet ikke kommet for at fri
men kun for at høre prinsessens klogskab

GERDA:

Kay er klog. Han kan hovedregning, med brøk!

M. KRAGE:

Nå, nå, da-da

K. KRAGE:

Ja, prinsessen tog ham i hvert fald til mand.
Så nu har han nok glemt dig.

GERDA:

Kan jeg ikke få ham at se?

K. KRAGE:

Det bliver vist svært,
du er ikke ordentlig klædt på til hoffet

M. KRAGE:

Til den anden krage

Du kender den krraaa-braaa-bagtrappe, der fører til prinsessens sov-

eværelse

og du ved, hvor nøglen er.

Kan du ikke se at vi må hjælpe hende?

K. KRAGE:

Jo, det kan jeg da godt.

Så smut. Så klarer jeg resten

M. KRAGE:

Farvel

K. KRAGE:

Farvel

Kom her hen (til Gerda). Kan du se slottet derovre?

GERDA:

Ja

K. KRAGE:

Lige ved tårnets fod er der en lille dør i muren.

Der skal vi ind.

Men først, når det bliver mørkt.

Så der ikke er nogen der opdager os.

GERDA:

Tusind tak, kære krage.

Så får jeg ham endelig at se.

NARREN:

Og da det blev nat, gik kragen og Gerda til slottet.

Gerda bliver lukket ind i slottet af kragens kone.

NARREN:

Kragen førte hende op ad trappen,

men der var mørkt og mærkeligt.

Lyseffekter som skygger der flyver forbi.

GERDA:

Det er som om, der kommer noget efter os.

K. KRAGE:

Det er drømmene.

De kommer og henter de høje herskabers tanker
og tager dem med på jagt...

Det er godt for dig, hvis herskaberne drømmer;
så kan du bedre komme til at se på dem.

GERDA:

Drømme? Det ligner skygger...
af heste og jægere...

K. KRAGE:

Nu er vi der snart.

Foret kommer ned og danner himmelseng. Guld på de fire søjler rundt sen-
gen. Tre lysekroner ned.

NARREN:

De gik gennem sale, den ene prægtigere end den anden.
Og de kom til en dør, og døren blev åbnet,
og Gerda gik ind i et sovekammer, der skinnede af guld.
Og derinde lå prinsessen og hendes prins og sov.

K. KRAGE:

Pas nu på at du ikke vækker ham.

GERDA:

Ja

Kragekonen ud. Gerda kigger ind i himmelsengen

GERDA:

Det er ham... det er hans hår...

Prinsen vågner og sætter sig op. Lyseffekter / skyggerne standser. Det er
ikke Kay.

PRINSESSEN:

Hvem er du?

Hvad laver du i vores soveværelse
og midt om natten?

GERDA:

Undskyld, undskyld...

Jeg troede bare...

Jeg troede, at jeg havde fundet min allerbedste ven, Kay
men det er ikke ham.

(Hun græder)

Prinsen og prinsessen ser på hinanden – på Gerda – på hinanden igen – på
Gerda igen. De holder op med at være vrede og bliver medlidende i stedet.
De står ud af sengen og sætter sig på hver sin side af Gerda.

PRINSESSEN:

Nej, nej, nej – vent nu lidt, du lille

Kom her. Kom og fortæl os det alt sammen

Gerda fortæller, uden at det høres.

NARREN:

Og Gerda fortalte dem det alt sammen,
og prinsen og prinsessen syntes,
det var meget synd for hende.

Narren ud som laKay, for at hente tøj til Gerda. Musik. Prinsen og prinsessen
synger, på skift eller tostemmig. Gerda synger med på sidste refræn.

PRINSESSEN:

Stakkels pige, hvor har du ledt –
og ikke et eneste spor har du set;
du mangler tøj, og bedre sko,
nu føler vi med dig, begge to.
I silke og fløjl skal du nu gå klædt
og køre af sted i en guldkaft.

PRINSEN:

Din rejse fører dig vidt omkring
ad bakker og dale og bugter og sving;

til vogns, der vinder man bedre frem,
så kommer man hurtigt ud og hjem.

I silke og fløjl skal du nu gå klædt
og køre af sted i en guldkaret.

PRINSEN OG PRINSESSEN:

Vi har forstået dit hjertes nød,
vi mærkede, hvad dine tårer betød,
tag mod den hjælp, vi kan yde dig,
og send os en tanke på din vej.

I silke og fløjl skal du nu gå klædt
og køre af sted i en guldkaret.

(GERDA, samtidig)

I silke og fløjl skal jeg nu gå klædt
og køre af sted i en guldkaret.

Under sangen forvandles himmelsengen til en guldkaret, og prinsessen klæder Gerda fint på i nyt tøj og støvler og muffe. Gerda kører af sted i kareten mens prinsen og prinsessen vinker farvel. Prinsen og prinsessen ud Lydside men heste der løber, en karet der kører på grus osv.

Uddrag af andre versioner af SNEDRONNINGEN

"Snedronningen" Fjerde Historie. Prinds og Prindsesse

Gerda maatte igjen hvile sig; da hoppede der paa Sneen, ligeover for hvor hun sad, en stor Krage, den havde længe siddet, seet paa hende og vrikket med Hovedet; nu sagde den: "Kra! kra! - go' Da!' go' Da!'" Bedre kunde den ikke sige det, men den meente det saa godt med den lille Pige og spurgte hvorhen hun gik saa alene ude i den vide Verden. Det Ord: alene forstod Gerda meget godt og følte ret, hvor meget der laae deri, og saa fortalte hun Kragen sit hele Liv og Levnet og spurgte, om den ikke havde seet Kay.

Og Kragen nikkede ganske betænksomt og sagde: "det kunde være! det kunde være!"

"Hvad, troer Du!" raabte den lille Pige og havde nær klemmt Kragen ihjel, saaledes kyssede hun den.

"Fornuftig, fornuftig!" sagde Kragen. "Jeg troer, jeg veed, - jeg troer, det kan være den lille Kay! men nu har han vist glemt Dig for Prindsessen!"

"Boer han hos en Prindsesse?" spurgte Gerda.

"Ja hør!" sagde Kragen, "men jeg har saa svært ved at tale dit Sprog. Forstaaer Du Kragemaal saa skal jeg bedre fortælle!"

"Nei, det har jeg ikke lært!" sagde Gerda, "men Bedstemoder kunde det, og P-Maal kunde hun. Bare jeg havde lært det!"

"Gjør ikke noget!" sagde Kragen, "jeg skal fortælle, saa godt jeg kan, men daarligt bliver det alli-gevel," og saa fortalte den, hvad den vidste.

"I dette Kongerige, hvor vi nu sidde, boer en Prindsesse, der er saa uhyre klog, men hun har ogsaa læst alle Aviser, der ere til i Verden, og glemt dem igjen, saa klog er hun. Forleden sidder hun paa Thronen, og det er ikke saa morsomt endda, siger man, da kommer hun til at nynne en Vise, det var netop den: "hvorfor skulde jeg ikke gifte mig!" "Hør, det er der noget i," siger hun, og saa vilde hun gifte sig, men hun vilde have en Mand, der forstod at svare, naar man talte til ham, En der ikke stod og kun saae fornem ud, for det er saa kjedeligt. Nu lod hun alle Hofdamerne tromme samme, og da de hørte, hvad hun vilde, bleve de saa fornøiede, "det kan jeg godt lide!" sagde de, "saadant noget tænkte jeg ogsaa paa forleden!" - Du kan troe, at det er sandt hvert Ord jeg siger!" sagde Kragen. "Jeg har en tam Kjæreste,

der gaaer frit om paa Slottet, og hun har fortalt mig Alt!"

Det var naturligviis ogsaa en Krage hans Kjæreste, for Krage søger Mage, og det er altid en Kra-ge.

"Aviserne kom strax ud med en Kant af Hjerter og Prindsessens Navnetræk; man kunde læse sig til, at det stod enhver ung Mand, der saae godt ud, frit for at komme op paa Slottet og tale med Prindsessen, og den, som talte, saa at man kunde høre han var hjemme der, og talte bedst, ham vilde Prindsessen tage til Mand! - Ja, ja!" sagde Kragen, "Du kan troe mig, det er saa vist, som jeg sidder her, Folk strømmede til, der var en Trængsel og en Løben, men det lykkedes ikke, hverken den før-ste eller anden Dag. De kunde Allesammen godt tale, naar de vare ude paa Gaden, men naar de kom ind af Slotporten og saae Garden i Sølv, og op ad Trapperne Laquaierne i Guld og de store oplyste Sale, saa bleve de forbløffede; og stode de foran Thronen, hvor Prindsessen sad, saa vidste de ikke at sige uden det sidste Ord, hun havde sagt, og det brød hun sig ikke om at høre igjen. Det var lige-som om Folk derinde havde faaet Snuustobak paa Maven og vare faldet i Dvale, indtil de kom ud paa Gaden igjen, ja, saa kunde de snakke. Der stod en Række lige fra Byens Port til Slottet. Jeg var selv inde at see det!" sagde Kragen. "De bleve baade sultne og tørstige, men fra Slottet fik de ikke engang saa meget, som et Glas lunket Vand. Vel havde nogle af de Klogeste taget Smørrebrød med, men de deelte ikke med deres Nabo, de tænkte, som saa: lad ham kun see sulten ud, saa tager Prind-sessen ham ikke!"

"Men Kay, lille Kay!" spurgte Gerda. "Naar kom han? Var han mellem de mange?"

"Gid Tid! giv Tid! nu ere vi lige ved ham! det var den tredie Dag, da kom der en lille Person, uden Hest eller Vogn, ganske freidig marcherende lige op til Slottet; hans Øine skinnede som dine, han havde deilige lange Haar, men ellers fattige Klæder!"

"Det var Kay!" jublede Gerda. "O, saa har jeg fundet ham!" og hun klappede i Hænderne.

"Han havde en lille Randsel paa Ryggen!" sagde Kragen.

"Nei, det var vist hans Slæde!" sagde Gerda, "for med Slæden gik han bort!"

"Det kan gjerne være!" sagde Kragen, "jeg saae ikke saa nøie til! men det veed jeg af min tamme Kjæreste, at da han kom ind af Slotporten og saae Livgarden i Sølv og opad Trappen Laquaierne i Guld,

blev han ikke det bitterste forknyt, han nikkede og sagde til dem: "det maa være kjedeligt at staae paa Trappen, jeg gaaer heller indenfor!" Der skinnede Salene med Lys; Geheimeraader og Ex-cellenser gik paa bare Fødder og bare Guldfade; man kunde nok blive høitidelig! hans Støvler knir-kede saa frygtelig stærkt, men han blev dog ikke bange!"

"Det er ganske vist Kay!" sagde Gerda, "jeg veed, han havde nye Støvler, jeg har hørt dem knirke i Bedstemoders Stue!"

"Ja knirke gjorde de!" sagde Kragen, "og freidig gik han lige ind for Prindsessen, der sad paa en Perle, saa stor som et Rokkehjul; og alle Hofdamerne med deres Piger og Pigers Piger, og alle Ca-valererne med deres Tjenere og Tjeneres Tjenere, der holde Dreng, stode opstillede rundt om; og jo nærmere de stode ved Døren, jo stoltere saae de ud. Tjenernes Tjeneres Dreng, der altid gaaer i Tøf-ler, er næsten ikke til at see paa, saa stolt staaer han i Døren!"

"Det maa være grueligt!" sagde den lille Gerda. "Og Kay har dog faaet Prindsessen!"

"Havde jeg ikke været en Krage, saa havde jeg taget hende, og det uagtet jeg er forlovet. Han skal have talt ligesaa godt, som jeg taler, naar jeg taler Kragemaal, det har jeg fra min tamme Kjæreste. Han var freidig og nydelig; han var slet ikke kommet for at frie, bare alene kommet for at høre Prindsessens Klogskab, og den fandt han god, og hun fandt han god igjen!"

"Ja, vist! det var Kay!" sagde Gerda, "han var saa klog, han kunde Hoved-Regning med Brøk! - O, vil Du ikke føre mig ind paa Slottet!"

"Ja, det er let sagt!" sagde Kragen. "Men hvorledes gjøre vi det? Jeg skal tale derom med min tamme Kjæreste; hun kan vel raade os; thi det maa jeg sige Dig, saadan en lille Pige, som Du, faaer aldrig Lov at komme ordenlig ind!"

"Jo, det gjør jeg!" sagde Gerda. "Naar Kay hører jeg er her, kommer han strax ud og henter mig!"

"Vent mig ved Stenten der!" sagde Kragen, vrikkede med Hovedet og fløi bort.

Først da det var mørk Aften kom Kragen igjen tilbage: "Rar! rar!" sagde den. "Jeg skal hilse Dig fra hende mange Gange! og her er et lille Brød til Dig, det tog hun i Kjøkkenet, der er Brød nok og Du er vist sulten! - Det er ikke muligt, at Du kan komme ind paa Slottet, Du har jo bare Fødder; Garden i Sølv og Laquaierne i Guld ville ikke tillade

det; men græd ikke, Du skal dog nok komme derop. Min Kjæreste veed en lille Bagtrappe, som fører til Sovkammeret, og hun veed, hvor hun skal tage Nøglen!"

Og de gik ind i Haven, i den store Allee, hvor det ene Blad faldt efter det andet, og da paa Slottet Lysene slukkedes, det ene efter det andet, førte Kragen lille Gerda hen til en Bagdør, der stod paa klem.

O, hvor Gerdas Hjerter bankede af Angest og Længsel! det var ligesom om hun skulde gjøre noget Ondt, og hun vilde jo kun have at vide, om det var lille Kay; jo det maatte være ham; hun tænkte saa levende paa hans kloge Øine, hans lange Haar; hun kunde ordentlig see, hvorledes han smilede, som da de sade hjemme under Roserne. Han vilde vist blive glad ved at see hende, høre hvilken lang Vei, hun havde gaaet for hans Skyld, vide, hvor bedrøvet de Alle hjemme havde været, da han ikke kom igjen. O, det var en Frygt og en Glæde.

Nu vare de paa Trappen; der brændte en lille Lampe paa et Skab; midt paa Gulvet stod den tam-me Krage og dreiede Hovedet til alle Sider og betragtede Gerda, der neiede, som Bedstemoder have lært hende.

"Min Forlovede har talt saa smukt om dem, min lille Frøken," sagde den tamme Krage, "deres Vita, som man kalder det, er ogsaa meget rørende! - Vil de tage Lampen, saa skal jeg gaae foran. Vi gaae her den lige Vei, for der træffe vi Ingen!"

"Jeg synes her kommer Nogen lige bag efter!" sagde Gerda, og det susede forbi hende; det var li-gesom Skygger hen ad Væggen, Heste med flagrende Manker og tynde Been, Jægerdreng, Herrer og Damer til Hest.

"Det er kun Drømmene!" sagde Kragen, "de komme og hente det høie Herskabs Tanker til Jagt, godt er det, saa kan De bedre betragte dem i Sengen. Men lad mig see, kommer De til Ære og Vær-dighed, at De da viser et taknemmeligt Hjerter!"

"Det er jo ikke noget at snakke om!" sagde Kragen fra Skoven.

Nu kom de ind i den første Sal, den var af rosenrødt Atlask med kunstige Blomster opad Væg-gen; her susede dem allerede Drømmene forbi, men de foer saa hurtigt, at Gerda ikke fik seet det høie Herskab. Den ene Sal blev prægtigere end den anden; jo man kunde nok blive forbløffet, og nu vare de i Sovkammeret. Loftet herinde lignede en stor Palme med Blade af Glas, kostbart Glas, og midt paa Gulvet hang i en tyk Stilk af Guld to Senge, der hver saae ud

som Lillier: den ene var hvid, i den laae Prindsessen; den anden var rød, og i den var det at Gerda skulde søge lille Kay; hun bøiede eet af de røde Blade tilside og da saae hun en bruun Nakke. - O, det var Kay! - Hun raabte gan-ske høit hans Navn, holdt Lampen hen til ham - Drømmene susede til Hest ind i Stuen igjen - han vaagnede, dreiede Hovedet og - - det var ikke den lille Kay.

Prindsen lignede ham kun paa Nakken, men ung og smuk var han. Og fra den hvide Lillie-Seng tittede Prindsessen ud, og spurgte hvad det var. Da græd den lille Gerda og fortalte hele sin Historie og Alt, hvad Kragerne havde gjort for hende.

"Din lille Stakkel!" sagde Prindsen og Prindsessen, og de roste Kragerne og sagde, at de vare slet ikke vrede paa dem, men de skulde dog ikke gjøre det oftere. Imidlertid skulde de have en Belønning.

"Ville I flyve frit?" spurgte Prindsessen, "eller ville I have fast Ansættelse som Hofkrager med Alt, hvad der falder af i Kjøkkenet?"

Og begge Kragerne neiede og bade om fast Ansættelse; for de tænkte paa deres Alderdom og sagde, "det var saa godt at have noget for den gamle Mand," som de kalde det.

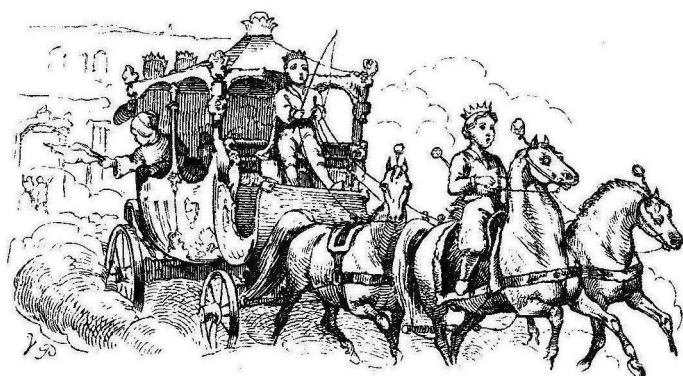
Og Prindsen stod op af sin Seng og lod Gerda sove i den, og mere kunde han ikke gjøre. Hun fol-dede sin smaa Hænder og tænkte: "hvor dog Mennesker og Dyr ere gode," og saa lukkede hun sine Øine og sov saa velsignet. Alle Drømmene kom igjen flyvende ind, og de saae de ud som Guds Engle, og de trak en lille Slæde, og paa den sad Kay og nikkede; men det Hele var kun Drømmeri, og derfor var det ogsaa borte igjen, saasart hun vaagnede.

Næste Dag blev hun klædt op fra Top til Taa i Silke og Fløiel; hun fik Tilbud at blive paa Slottet og have gode Dage, men hun bad alene om at faae en lille Vogn med en Hest for og et Par smaa Støvler, saa vilde hun igjen kjøre ud i den vide Verden og finde Kay.

Og hun fik baade Støvler og Muffe; hun blev saa nydeligt klædt paa, og da hun vilde afsted, holdt ved Døren en ny Karreet af puurt Guld; Prindsens og Prindsessens Vaaben lyste fra den som en Stjerne; Kudsk, Tjenere og Forridere, for der vare ogsaa Forridere, sade klædte i Guld kroner. Prindsen og Prindsessen hjalp hende selv i Vognen og ønskede hende al Lykke. Skovkragen, der nu var bleven givt, fulgte med de første tre Mile; den sad ved Siden af hende, for den kunde ikke taale at kjøre baglænds; den anden Krage stod i Porten og slog med Vingerne, den fulgte ikke med, thi den leed af Hovedpine,

siden den havde faaet fast Ansættelse og for meget at spise. Indeni var Karreten foret med Sukkerkringler, og i Sædet vare Frugter og Pebernødder.

"Farvel! farvel!" raabte Prinds og Prindsesse, og lille Gerda græd, og Kragen græd; - saaledes gik de første Mile; da sagde ogsaa Kragen farvel, og det var den tungeste Afsked; den fløi op i et Træ og slog med sine sorte Vinger, saalænge den kunde see Vognen, der straal-ede, som det klare Sol-skin.

Fjerde historie Prins og prinsesse

Gerda måtte igen hvile sig; da hoppede der på sneen, lige overfor, hvor hun sad, en stor krage, den havde længe siddet, set på hende og vrikket med hovedet; nu sagde den: »Kra! kra! – go' da'! go' da'!« Bedre kunne

den ikke sige det, men den mente det så godt med den lille pige og spurgte, hvorhen hun gik så alene ude i den vide verden. Det ord: *alene* forstod Gerda meget godt og følte ret, hvor meget der lå deri, og så fortalte hun kragen sit hele liv og levned og spurgte, om den ikke havde set Kay.

Og kragen nikkede ganske betænksomt og sagde: »Det kunne være! det kunne være!«

»Hvad, tror du!« råbte den lille pige og havde nær klemt kragen ihjel, således kyssede hun den.

»Fornuftig, fornuftig!« sagde kragen. »Jeg tror, jeg ved, – jeg tror, det kan være den lille Kay! men nu har han vist glemt dig for prinsessen!«

»Bor han hos en prinsesse?« spurgte Gerda.

»Ja, hør!« sagde kragen, »men jeg har så svært ved at tale dit sprog. Forstår du kragemål, så skal jeg bedre fortælle!«

»Nej, det har jeg ikke lært!« sagde Gerda, »men bedstemoder kunne det, og p-mål kunne hun. Bare jeg havde lært det!«

»Gør ikke noget!« sagde kragen, »jeg skal fortælle så godt, jeg kan, men dårligt bliver det alligevel,« og så fortalte den, hvad den vidste.

»I dette kongerige, hvor vi nu sidder, bor en prinsesse, der er så uhyre klog, men hun har også læst alle aviser, der er til i verden, og glemt dem igen, så klog er hun. Forleden sidder hun på tronen, og det er ikke så morsomt endda, siger man, da kommer hun til at nynne en vise, det var netop den: »Hvorfor skulle jeg ikke gifte mig!« »Hør, det er der noget i,« siger hun, og så ville hun gifte sig, men hun ville have en mand, der forstod at svare, når man talte til ham, en, der ikke stod og kun så fornem ud, for det er så kedeligt. Nu lod hun alle hofdamerne tromme sammen, og da de hørte, hvad hun ville, blev de så fornøjede, »det kan jeg godt lide!« sagde de, »sådan noget tænkte jeg også på forleden!« Du kan tro, at det er sandt hvert ord, jeg siger!« sagde kragen. »Jeg har en tam kæreste, der går frit om på slottet, og hun har fortalt mig alt!«

Det var naturligvis også en krage, hans kæreste, for krage søger mage, og det er altid en krage.

»Aviserne kom straks ud med en kant af hjerter og prinsessens navnetræk; man kunne læse sig til, at det stod enhver ung mand, der så godt ud, frit for at komme op på slottet og tale med prinsessen, og den, som talte, så at man kunne høre, han var hjemme der, og talte bedst, ham ville prinsessen tage til mand! – Ja, ja!« sagde kragen, »du kan tro mig, det er så vist, som jeg sidder her; folk strømmede til, der var en trængsel og en løben, men det lykkedes ikke hverken den første eller anden dag. De kunne alle sammen godt tale, når de var ude på gaden, men når de kom ind ad slotsporten og så garden i sølv, og op ad trapperne lakajerne i guld og de store oplyste sale, så blev de forbløffede; og stod de foran tronen, hvor prinsessen sad, så vidste de ikke at sige uden det sidste ord, hun havde sagt, og det brød hun sig ikke om

at høre igen. Det var ligesom om folk derinde havde fået snustobak på maven og var faldet i dvale, indtil de kom ud på gaden igen, ja, så kunne de snakke. Der stod en række lige fra byens port til slottet. Jeg var selv inde at se det!« sagde kragen. »De blev både sultne og tørstige, men fra slottet fik de ikke engang så meget som et glas lunkent vand. Vel havde nogle af de klogeste taget smørrebrød med, men de delte ikke med deres nabo, de tænkte som så: lad ham kun se sulten ud, så tager prinsessen ham ikke!«

»Men Kay, lille Kay!« spurgte Gerda. »Når kom han? Var han mellem de mange?«

»Giv tid! giv tid! nu er vi lige ved ham! det var den tredje dag; da kom der en lille person, uden hest eller vogn, ganske frejdigt marcherende lige op til slottet; hans øjne skinnede som dine, han havde dejlige, lange hår, men ellers fattige klæder!«

»Det var Kay!« jublede Gerda. »O, så har jeg fundet ham!« og hun klappede i hænderne.

»Han havde en lille ransel på ryggen!« sagde kragen.

»Nej, det var vist hans slæde!« sagde Gerda, »for med slæden gik han bort!«

»Det kan gerne være!« sagde kragen, »jeg så ikke så nøje til! men det ved jeg af min tamme kæreste, at da han kom ind ad slotsporten og så livgarden i sølv og op ad trappen lakajerne i guld, blev han ikke det bitterste forknyt, han nikkede og sagde til dem: »Det må være kedeligt at stå på trappen, jeg går hellere indenfor!« Der skinnede salene med lys; gehejmeråder og excellencer gik på bare fødder og bar guldfade; man kunne nok blive højtidelig! hans støvler knirkede så frygtelig stærkt, men han blev dog ikke bange!«

»Det er ganske vist Kay!« sagde Gerda, »jeg ved, han havde nye støvler, jeg har hørt dem knirke i bedstemoders stue!«

»Ja, knirke gjorde de!« sagde kragen, »og frejdigt gik han lige ind for prinsessen, der sad på en perle så stor som et rokkehjul; og alle hofdamerne med deres piger og pigers piger, og alle kavalererne med deres tjenere og tjeneres tjenere, der holdt dreng, stod opstillet rundt om; og jo nærmere de stod ved døren, jo stoltere så de ud. Tjenernes tjeneres dreng, der altid går i tøfler, er næsten ikke til at se på, så stolt står han i døren!«

»Det må være grueligt!« sagde den lille Gerda. »Og Kay har dog fået prinsessen!«

»Havde jeg ikke været en krage, så havde jeg taget hende, og det uagtet jeg er forlovet. Han skal have talt lige så godt, som jeg taler, når jeg taler kragemål, det har jeg fra min tamme kæreste. Han var frejdig og nydelig; han var slet ikke kommet for at fri, bare alene kommet for at høre prinsessens klogskab, og den fandt han god, og hun fandt ham god igen!«

»Ja, vist! det var Kay!« sagde Gerda, »han var så klog, han kunne hovedregning med brøk! – O, vil du ikke føre mig ind på slottet!«

»Ja, det er let sagt!« sagde kragen. »Men hvorledes gør vi det? Jeg skal tale derom med min tamme kæreste; hun kan vel råde os; thi det må jeg sige dig, sådan en lille pige, som du, får aldrig lov at komme ordentligt ind!«

»Jo, det gør jeg!« sagde Gerda. »Når Kay hører jeg er her, kommer han straks ud og henter mig!«

»Vent mig ved stenten der!« sagde kragen, vrikkede med hovedet og fløj bort.

Først da det var mørk aften kom kragen igen tilbage: »Rar! rar!« sagde den. »Jeg skal hilse dig fra hende mange gange! og her er et lille brød til dig, det tog hun i køkkenet, der er brød nok og du er vist sulten! – Det er ikke muligt, at du kan komme ind på slottet, du har jo bare fødder; garden i sølv og lakajerne i guld vil ikke tillade det; men græd ikke, du skal dog nok komme derop. Min kæreste ved en lille bagtrappe, som fører til sovekammeret, og hun ved, hvor hun skal tage nøglen!«

Og de gik ind i haven, i den store allé, hvor det ene blad faldt efter det andet, og da på slottet lysene slukkedes, det ene efter det andet, førte kragen lille Gerda hen til en bagdør, der stod på klem.

O, hvor Gerdas hjerte bankede af angst og længsel! det var ligesom om hun skulle gøre noget ondt, og hun ville jo kun have at vide, om det var lille Kay; jo, det måtte være ham; hun tænkte så levende på hans kloge øjne, hans lange hår; hun kunne ordentlig se, hvorledes han smilede, som da de sad hjemme under roserne. Han ville vist blive glad ved at se hende, høre, hvilken lang vej, hun havde gået for hans skyld, vide, hvor bedrøvet de alle hjemme havde været, da han ikke kom igen. O, det var en frygt og en glæde.

Nu var de på trappen; der brændte en lille lampe på et skab; midt på gulvet stod den tamme krage og drejede hovedet til alle sider og betragtede Gerda, der nejede, som bedstemoder havde lært hende.

»Min forlovede har talt så smukt om Dem, min lille frøken,« sagde den tamme krage, »Deres *Vita*, som man kalder det, er også meget rørende! – Vil De tage lampen, så skal jeg gå foran. Vi går her den lige vej, for der træffer vi ingen!«

»Jeg synes, her kommer nogen lige bagefter!« sagde Gerda, og det susede forbi hende; det var ligesom skygger hen ad væggen, heste med flagrende manker og tynde ben, jægerdreng, herrer og damer til hest.

»Det er kun drømmene!« sagde kragen, »de kommer og henter det høje herskabs tanker til jagt; godt er det, så kan De bedre betragte dem i sengen. Men lad mig se, kommer De til ære og værdighed, at De da viser et taknemmeligt hjerte!«

»Det er jo ikke noget at snakke om!« sagde kragen fra skoven.

Nu kom de ind i den første sal, den var af rosenrødt atlask med kunstige blomster op ad væggen; her susede dem allerede drømmene forbi, men de fór så hurtigt, at Gerda ikke fik set det høje herskab.

Den ene sal blev prægtigere end den anden; jo, man kunne nok blive forbløffet, og nu var de i sovekammeret. Loftet herinde lignede en stor palme med blade af glas, kostbart glas, og midt på gulvet hang i en tyk stilk af guld to senge, der hver så ud som liljer; den ene var hvid, i den lå prinsessen; den anden var rød, og i den var det, at Gerda skulle søge lille Kay; hun bøjede et af de røde blade til side og da så hun en brun nakke. – O, det var Kay! – Hun råbte ganske højt hans navn, holdt lampen hen til ham – drømmene susede til hest ind i stuen igen – han vågnede, drejede hovedet, og – – det var ikke den lille Kay.

Prinsen lignede ham kun på nakken, men ung og smuk var han. Og fra den hvide liljeseng tittede prinsessen ud og spurgte, hvad det var. Da græd den lille Gerda og fortalte hele sin historie og alt, hvad kragerne havde gjort for hende.

»Din lille stakkel!« sagde prinsen og prinsessen, og de roste kragerne og sagde, at de var slet ikke vrede på dem, men de skulle dog ikke gøre det oftere. Imidlertid skulle de have en belønning.

»Vil I flyve frit?« spurgte prinsessen, »eller vil I have fast ansættelse som hofkrager med alt, hvad der falder af i køkkenet?«

Og begge kragerne nejede og bad om fast ansættelse; for de tænkte på deres alderdom og sagde, »det var så godt at have noget for den gamle mand,« som de kalder det.

Og prinsen stod op af sin seng og lod Gerda sove i den, og mere kunne han ikke gøre. Hun foldede sine små hænder og tænkte: »Hvor dog mennesker og dyr er gode,« og så lukkede hun sine øjne og sov så velsignet. Alle drømmene kom igen flyvende ind, og da så de ud som Guds engle, og de trak en lille slæde, og på den sad Kay og nikkede; men det hele var kun drømmeri, og derfor var det også borte igen, så snart hun vågnede.

Næste dag blev hun klædt op fra top til tå i silke og fløj; hun fik tilbud at blive på slottet og have gode dage, men hun bad alene om at få en lille vogn med en hest for og et par små støvler, så ville hun igen køre ud i den vide verden og finde Kay.

Og hun fik både støvler og muffer; hun blev så nydeligt klædt på, og da hun ville af sted, holdt ved døren en ny karet af purt guld; prinsens og prinsessens våben lyste fra den som en stjerne; kusk, tjenere og forridere, for der var også forridere, sad klædt i guldkroner. Prinsen og prinsessen hjalp hende selv i vognen og ønskede hende al lykke. Skovkragen, der nu var blevet gift, fulgte med de første tre mil; den sad ved siden af hende, for den kunne ikke tåle at køre baglæns; den anden krage stod i porten og slog med vingerne, den fulgte ikke med, thi den led af hovedpine, siden den havde fået fast ansættelse og for meget at spise. Indeni var kareten foret med sukkerkringler, og i sædet var frugter og pebernødder.

»Farvel! farvel!« råbte prins og prinsesse, og lille Gerda græd, og kragen græd; – således gik de første mil; da sagde også kragen farvel,

og det var den tungeste afsked; den fløj op i et træ og slog med sine sorte vinger, så længe den kunne se vognen, der strålede som det klare solskin.

Praktisk guide til Odense Teater

Hvornår skal jeg komme?

Sørg for at komme i god tid. Når klokken ringer, bedes du finde din plads. Forestillingen begynder præcist og dørene bliver lukket, når forestillingen går i gang for ikke at forstyrre publikum og skuespillere. Hvis du kommer for sent, kan du ikke regne med at komme ind.

Hvor skal jeg hænge mit overtøj?

Tasker og overtøj skal hænges i garderoben. Garderoben er aflåst under forestillingen. Garderoben er på eget ansvar.

Skal man opføre sig på en bestemt måde i teatret?

Teater er en oplevelse, som du har sammen med mange andre mennesker. Undgå højlydt samtale og sluk for din mobil. Mobilen skal slukkes helt, da en tændt mobil kan forstyrre både de andre tilskuere samt skuespillerne på scenen.

Teater er et samspil mellem scene og publikum. Det foregår live lige foran dine øjne. Det er levende mennesker, der spiller for levende mennesker. Publikum er med til at skabe den rette stemning i rummet, så du må gerne klappe, grine eller græde, det bliver forestillingen kun bedre af.

Fotografering er ikke tilladt i salen.

Må jeg spise og drikke i teatret?

Madpakker kan spises i Sukkerkokeriets forhal eller i Billetkontorets foyer. Fjern selv affald. Madpakker og medbragte drikkevarer må ikke spises i salen eller i teatrets barområde.

arer i teatrets bar. Drikkevarer og chipsposer må ikke medbringes i salen. Slik må gerne medbringes (brug knitrefri poser). Når I forlader jeres pladser, skal I fjerne eventuelt affald og slå sædet op, så alle kan komme ud.

**Det er levende mennesker, der
spiller for levende mennesker.**

Mød en skuespiller inden forestillingen

Få en kort introduktion til stykket og det at gå i teatret ved én af de medvirkende i stykket før forestillingen.

For information og tilmelding kontakt kommunikationsmedarbejder Line Hede Simonsen / tlf. 63 13 92 53 / presse3@odenseteater.dk